

УДК 595.762.12 (477)

В.С. Пушкар

ДОПОВНЕННЯ ДО КАРАБІДОФАУНИ (*COLEOPTERA, CARABIDAE*) ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА "ГОРГАНИ"

Південно-східні Горгани мало досліджені в плані вивчення фауни жуків-турунів (*Carabidae*) та їх висотного розподілу. Цій проблемі загалом присвячено небагато робіт [1, 3-7].

Метою даного дослідження було вивчення видового складу турунів у природному заповіднику "Горгани" та його найближчих околицях (заповідне урочище "Ільми").

Матеріал отримано під час експедиційних виїздів протягом літніх місяців 2000-2002 рр. за допомогою методів ручного збору. У роботі прийнята систематика турунів за О.Л. Крижановським та ін. [2]. Для кожного виду (латинськими літерами) вказано місця його знахідок у ПЗ "Горгани".

Список місць збору матеріалу наводимо за В.Б. Різуном [1], і доповнюємо його:

D_a – 14-15.07.2000 р., південно-східний схил гори Довбушанки, кам'яні розсипи, h=1200-1300 м;

Z – 5-10.07.2002 р., урочище "Ільми", рінь, прирічкові кам'янисто-мулисті наноси, пасовищна лука, h=850-950 м;

Z_a – 19-20.08.2001 р. та 11-12.07.2002 р., потік Федоцил (Федичіл), рінь, пасовищна лука, смерекові ліси, h=850-950 м;

Z_b – 20-21.08.2001 р. та 13-14.07.2002 р., р. Зелениця, сінокісна лука, h=800-900 м;

Z_c – 1-5.07.2002 р., перевал Пересліп, ялицево-смерекові ліси, h=1100-1200 м.

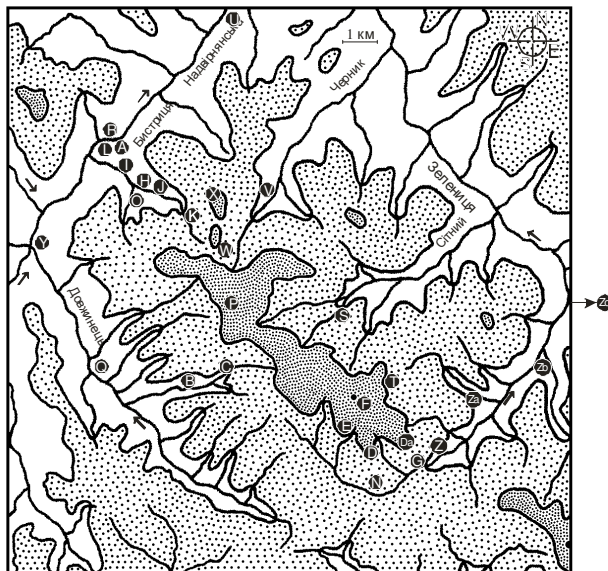

Рис. Місця збору матеріалу в природному заповіднику "Горгани"

Нашими дослідженнями, проведеними в південній і східній частині заповідника, виявлено 9 нових видів: *Cicindela germanica* L. – **D_a**, *C. sylvicola* Dej. – **Z_c**, *Carabus convexus* F. – **Z_b**, *C. glabratus* Payk. – **Z_a**, *C. linnei* Panz. – **Z**, *Agonum fuliginosum* Panz. – **Z_a**, *Curtonotus aulicus* Panz. – **Z_c**, *Anisodactylus signatus* Panz. – **Z_c**, а також *C. zawadzki* Krtz. – **Z** (південно-

східнокарпатський ендемік). Крім цього, на території заповідника (масив гори Довбушанка) підтверджено присутність 4 ендемічних карпатських видів: *Carabus obsoletus*, *C. zawadzki*, *Pterostichus foveolatus* та *P. pilosus*.

Таким чином, попередній фауністичний список жуків-турунів ПЗ "Горгани" В.Б. Різун [1] зріс до 116 видів із 40 родів. Найбільшою кількістю видів представлені роди *Bembidion* – 19, *Pterostichus* – 13, *Carabus* – 12, *Nebria*, *Agonum* і *Amara* – по 7 видів.

1. Різун В.Б. Жуки-туруни (*Coleoptera, Carabidae*) природного заповідника "Горгани" // Наук. зап. Держ. природозн. музею. – 2003. – **17**. – С. 63-80.
2. Kryzhanovskij O.L., Belousov I.A., Kabak I.I., Kataev B.M., Makarov K.V., Shilenkov V.G. A Checklist of the Ground-Beetles of Russia and Adjacent Lands (*Insecta, Coleoptera, Carabidae*). – Sofia-Moscow: Pensoft Publishers, 1995. – 271 p.
3. Lazorko W. Eine neue, bisher unbeachtete und schlecht gedeutete Rasse des *Carabus Fabricii* Panz. (*Col. Carabidae*) // Entomologische Arbeiten aus dem Museum G. rey. – München, 1951. – 2, №1. – P. 183-196.
4. Lazorko W. Die koleopterologische Fauna des Berges "Jajce Pehinske" und der Umgebung (Ukraine, Karpathen-Gorgany Kette) // Proc. of Shevshenko Scient. Soc. Math. Phys. and med. Section. – 1953. – P. 24-28.
5. Łomnicki M. Chrząszcze zebrane w górach Sołotwińskich // Spraw. Kom. Fizjogr. Acad. Umiej. – Kraków, 1880. – T. **14**. – S. 3-12.
6. Łomnicki M. Sprawozdanie z wycieczki entomologicznej w góry Stryjskie podjętej w r.1880 // Spraw. Kom. Fizjogr. Acad. Umiej. – Kraków, 1882. – T. **16**. – S. 240-254.
7. Rizun V. Biegaczowate (*Coleoptera, Carabidae*) Beskidów Ukraińskich i Poloniny Równej // Roczniki Bieszczadzkie. – 1999. – **8**. – S. 225-238.

Прикарпатський університет ім. В. Стефаника, Студентське наукове ентомологічне товариство "Тенакс-17", м. Івано-Франківськ